

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ

Πίλουρης Παναγιώτης ΣΕΕ 1^{ου} ΠΕΚΕΣ Αττικής
Χρυσάνθη Ίκκου, Δ/ντρια 8^{ου} Δ.Σ. Ζωγραφου

Στόχοι

- Οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν το περιβάλλον εμφάνισης του πολιτισμένου ανθρώπου
- Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον πολιτισμό (κατοικία, τέχνη, εργαλεία, κοινωνική ζωή κ.λ.π.)
- Να διαχωρίζουν μέσα από την εξέλιξη του ανθρώπου το ανθρωπογενές από το φυσικό περιβάλλον
- Να εντοπίζουν την σημασία των ανακαλύψεων στην εξέλιξη του ανθρώπου
- Να προσεγγίσουν κριτικά την αναγκαιότητα οργάνωσης των κοινωνιών για την επιβίωση και ευημερία του είδους
- Να προσεγγίσουν την μελέτη της ιστορίας μέσα από τα αρχαιολογικά ευρήματα και τις πηγές
- Να δημιουργήσουν ένα μουσείο στην τάξη

Τεχνικές

- Κατασκευές
- Παγωμένη εικόνα
- Αναπαράσταση – θεατρικό παιχνίδι
- Ζωγραφική
- Δημιουργώ γωνιές
- Μπαίνω στην θέση του άλλου
- Χρήση ΤΠΕ
- Ερωτήσεις ανάκλησης- οργάνωσης της γνώσης

Πόσο πρωτόγονοι ήταν οι πρόγονοι;

- Ο άνθρωπος ζούσε σε σπηλιές (στις κρύες περιοχές) ή σε πρόχειρες καλύβες (στα πιο ζεστά μέρη), πάντα προσωρινά.
- Μεγάλο τους επίτευγμα ήταν η δημιουργία τέχνης
- Η ζωή του οργανωνόταν γύρω από ομάδες 20 έως 50 ατόμων με τα αρσενικά να φεύγουν για κυνήγι και τα θηλυκά να φροντίζουν τα μωρά και να μαζεύουν φρούτα και λαχανικά.
- Το βράδυ ανάλογα με την επιτυχία του κυνηγιού τρώγανε χελώνες, κουνέλια, ελάφια γουρούνια ή ακόμη και ελέφαντες, ρινόκερους, γορίλλες.
- Αν το κυνήγι δεν πήγαινε καλά τρώγανε χορταρικά καρπούς και φρούτα. Εκτός του κρέατος, από τα θηράματα χρησιμοποιούσαν το δέρμα για ρούχα, τα κέρατα και τα κόκαλα για την κατασκευή εργαλείων και όπλων.
- Ο Homo Sapiens ήταν το πρώτο είδος ανθρώπου που έθαψε τους νεκρούς του και μάλιστα σε πλάγια στάση με λυγισμένα τα γόνατα.
- Μάλλον πίστευε στους θεούς

Δράση στην Ολομέλεια

Ταξίδι με την Χρονομηχανή στην Παλαιολιθική εποχή

- Επιβάτες, προσδεθείτε: Πίσω ολοταχώς.
- Πότε; πριν 500.000 χρόνια !
- Πού : στην Ευρώπη, στην Αφρική, στην Ασία και στην Ελλάδα

Διάβασε το βιβλίο σου, δες το βίντεο

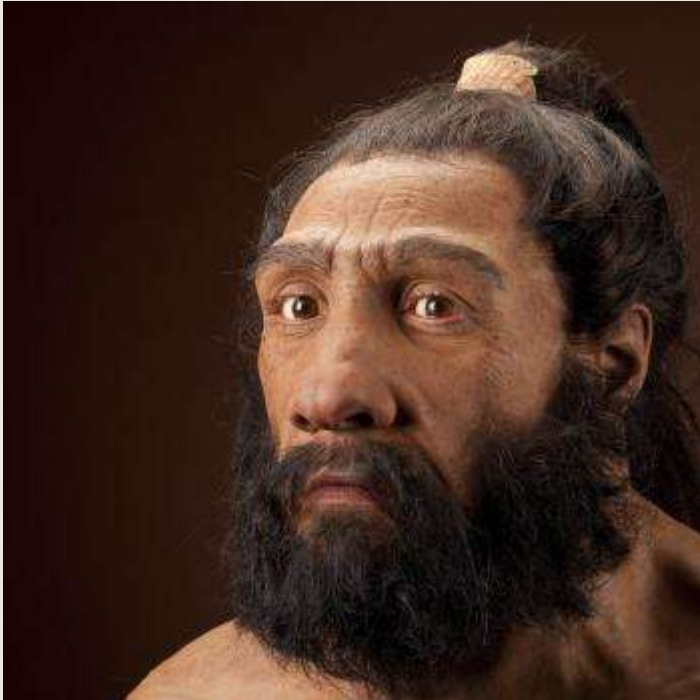
και απάντησε στις ερωτήσεις:

- Πώς μοιάζουν οι άνθρωποι;
- Τι κάνουν;

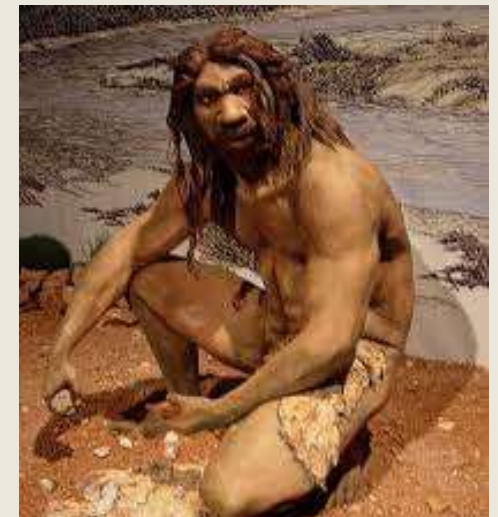
Γαλλία, πριν 400.000 χρόνια

Δράση στην ολομέλεια : Ας γνωρίζουμε τον προ-παππού - άνθρωπο του Νεότερνταλ και τον παππού μας σοφό άνθρωπο

1. Όνομα .....
2. Επώνυμο .....
3. Ηλικία ..... (τα χει τα χρονάκια του)
4. Τόπος κατοικίας .....
5. Διεύθυνση: .....
6. Επάγγελμα .....
7. Χόμπυ: .....
8. Αγαπημένα φαγητά:.....

Σταθμός 1. Ο άνθρωπος των Σπηλαίων στην Ελλάδα: Σπήλαιο Πετραλώνων (<https://www.youtube.com/watch?v=gTC5CzIBY9M>)

- Παρατήρησε τον διαδραστικό χάρτη <https://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9186> με τους παλαιολιθικούς οικισμούς στην Ελλάδα
- εντόπισε το σπήλαιο των Πετραλώνων

Παρατήρησε τις φωτογραφίες και φαντάσου

- ✓ Ποιοι είναι;
- ✓ Τι κάνουν;

Δραστηριότητα: Με την ομάδα σου γίνετε άνθρωποι των σπηλαίων: Τι μπορεί να λένε;
΄ Φτιάξτε δικό σας διαλόγους;

Σταθμός 2: Η ανακάλυψη της φωτιάς

<https://www.youtube.com/watch?v=TSzHKr6ZIEU>

Πριν τη φωτιά

- Η σπηλιά το βράδυ είναι.....
- Νιώθω .....
- Έξω έχει πάγο, πόσο.....
- Το φαγητό είναι.....
- Ακούω ένα μεγάλο θηρίο πως θα φύγει;

Δραστηριότητα γύρω από τη φωτιά:
Συγκεντρωθείτε στην ομάδα σας και φανταστείτε ότι είστε γύρω από τη φωτιά. Φτιάξτε φανταστικούς διαλόγους:

Μετά τη φωτιά

- Η σπηλιά το βράδυ είναι....
- Νιώθω .....
- Έξω έχει πάγο, πόσο.....
- Το φαγητό είναι .....
- Ακούω ένα μεγάλο θηρίο πως θα φύγει;

Φτιάξτε αυτοσχέδια ρούχα, και ζωγραφίστε για το μουσείο της τάξης σας μια ζωγραφιά με ανθρώπους γύρω από τη φωτιά.

<https://mikropragneta.lifo.gr/zoi/mesa-sto-spilaio-tou-lasko-me-tis-perifimes-proistorikes-toichografies/>

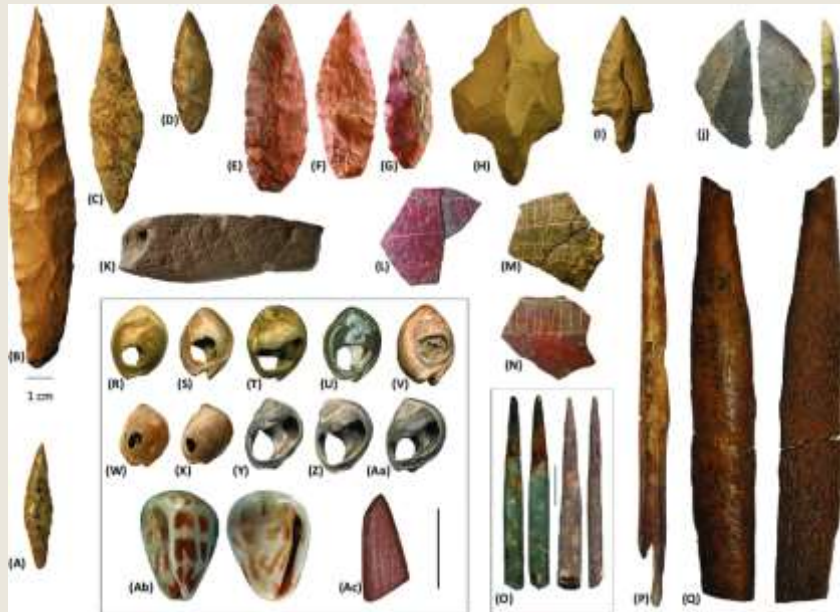
Σταθμός 3. Ελάτε να βοηθήσουμε τον άνθρωπο των σπηλαίων να διακοσμήσει την σπηλιά του.

- Βλέπουμε το βίντεο, <https://www.youtube.com/watch?v=UqleLBkbK58>
- παρατηρούμε τις εικόνες
- Διαβάζουμε: *«Πολλές βραχογραφίες βρίσκονται σε δυσπρόσιτα και ψηλά σημεία των σπηλαίων, γεγονός που σημαίνει ότι κατασκευάζονταν σκαλωσιές μέσα στα σπήλαια. Όσον αφορά στα πινέλα αυτά τα κατασκεύαζε από τρίχες ζώων.. Αν ήθελε να ζωγραφίσει μια μαύρη γραμμή, έβαζε και τα δύο του χέρια το ένα δίπλα στο άλλο και φυσούσε στη "ρωγμή" ανάμεσα στα δύο του χέρια».*

Ζωγραφίζουμε κι εμείς βραχογραφίες και τις τοποθετούμε στο παλαιολιθικό μουσείο της τάξης μας

Σταθμός 4: Τα εργαλεία

- Παρατήρησε τις εικόνες από το βιβλίο σου για τα εργαλεία που χρησιμοποιούσε ο άνθρωπος της παλαιολιθικής εποχής:
- Ζωγραφίζουμε, φτιάχνουμε με πηλό ή πλαστελίνη εργαλεία του πρωτόγονου ανθρώπου

Σταθμός 5: Μια μέρα στη δουλειά

1. Τι εργαλεία θα χρειαστούμε για τις δουλειές μας;
2. Τι υλικά χρειαζόμαστε και πού θα τα βρούμε;
3. Μπορώ μόνος/η μου;

- Θα μαγειρέψουμε:
- ✓ Τι θα φάμε σήμερα;
- ✓ Πώς θα το μαγειρέψουμε;
- ✓ Με τι θα το συνοδέψουμε;

- ❖ Θα κάνουμε επισκευές στη σπηλιά
  - ❖ Θα μαζέψουμε καρπούς

- Οργανώστε ένα κυνήγι.
- ✓ Τι θα κυνηγήσετε;
- ✓ Τι εργαλεία χρειάζεστε;
- ✓ Τι κίνδυνοι υπάρχουν;
- ✓ Τι θα κάνετε μετά;

Δραστηριότητα στην αυλή: Οργανωθείτε, πάμε για κυνήγι στο προαύλιο. Προσοχή παραμονεύουν: άγρια θηρία

Σταθμός 6: Ένα παιδί της λίθινης εποχής

- Βίντεο μια φορά ο άνθρωπος, το παιδί
<https://www.youtube.com/watch?v=yzA9pj4YfZI>
- Μια μέρα στη λίθινη εποχή για ένα παιδί
  - Τι μπορεί να σκέφτεται;.....
  - Τι το φοβίζει;.....
  - Τι το κάνει χαρούμενο;.....

Ολομέλεια:

- Το μουσείο της λίθινης εποχής στην τάξης: Συγκεντρώνουμε όλα τα έργα μας
- Λύνουμε το σταυρόλεξο <https://learningapps.org/display?v=p6op4oe4n22>
- Σενάριο : Φτιάχνουμε μια ιστορία με βάση τις εικόνες και τις πληροφορίες της σελ. 4 Ζωγραφίζουμε κομμάτια της ιστορία για σκηνικά, γράφουμε φανταστικούς διαλόγους και έτοιμοι για παράσταση

«Μια φορά κι έναν καιρό , σε ένα.....

ζούσαν..... φτιάξε πρωταγωνιστές, δώσε τους ονόματα

Πώς ήταν; Τι φορούσαν;.....

Κάθε μέρα πήγαιναν .....

Όπως η μικρή..... ήθελε .....

Ο ξάδελφος ..... την ακολούθησε. Κρατούσαν .....

Τι συνάντησαν; Τι ένωσαν; Τι μπορεί να συνέβη; Πώς σώθηκαν; Συνεχίστε την ιστορία

Θα θέλατε να την παρουσιάσετε και σε άλλες τάξεις;